

Uchwała Nr 251/XVII/2023

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach

z dnia 29 czerwca 2023 r.

w sprawie uchwały Nr XLIV.903.2023 Rady Gminy Ożarówice z dnia 7 czerwca 2023 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Ossach na zakup samochodu strażackiego

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668 z późn. zm.) w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) **Kolegium** Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach **u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Stwierdza się nieważność uchwały Nr XLIV.903.2023 Rady Gminy Ożarówice z dnia z dnia 7 czerwca 2023 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Ossach na zakup samochodu strażackiego z powodu braku podstaw prawnych do podjęcia uchwały, czym istotnie naruszono art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz. U z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.), art. 250 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634) w związku z art. 32 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. 2023 r. poz. 194).

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XLIV.903.2023 Rady Gminy Ożarówice z dnia z dnia 7 czerwca 2023 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Ossach na zakup samochodu strażackiego wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 13 czerwca 2023 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 22 czerwca 2023 r. wszczęło postępowanie nadzorcze w sprawie nieważności ww. uchwały Rady Gminy Ożarówice. O terminie posiedzenia Kolegium powiadomiono organy Gminy Ożarówice. Badanie nadzorcze uchwały przeprowadzono na posiedzeniu Kolegium w dniu 6 czerwca 2023 r. Posiedzenie przeprowadzono

w trybie zdalnym, o którego terminie powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego z pouczeniem, że w posiedzeniu mają prawo uczestniczyć przedstawiciele podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. W toku postępowania nadzorczego Wójt Gminy Ożarówice złożył wyjaśnienia pismem z 26 czerwca 2023 r., stanowiące odpowiedź na zapytanie wystosowane przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Katowicach w trybie art. 88 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), dotyczące podstaw prawnych podjętej uchwały. W posiedzeniu Kolegium Izby nie wziął udziału przedstawiciel Gminy Ożarówice.

Badając przedłożoną uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach stwierdziło, że została podjęta z istotnym naruszeniem prawa, określonym w § 1 niniejszej uchwały. Podstawę rozstrzygnięcia Kolegium Izby stanowi następujący stan faktyczny i prawny. Badaną uchwałę Rada Gminy w Ożarówicach postanowiła udzielić z budżetu Gminy Ożarówice dotacji celowej w kwocie 470.000,00 zł na zakup samochodu strażackiego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Ossach.

W podstawie prawnej podjętej uchwały wskazano art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym, art. 221 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, a także art. 10 ust. 1 pkt 1 oraz art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych.

Zgodnie z treścią art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym :

Do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy.

Zdaniem Kolegium Izby przepis art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym nie może stanowić samoistnej podstawy prawnej badanej uchwały, gdyż możliwość jego zastosowania istnieje wówczas, gdy inny przepis prawa materialnego upoważnia wyraźnie organ stanowiący gminy do podjęcia uchwały. Również wskazany art. 221 ust. 1 ustawy o finansach publicznych nie stanowi, w ocenie Kolegium Izby, legitymacji ustawowej do podjęcia badanej uchwały. Przepis ten stanowi :

Podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych i niedziałające w celu osiągnięcia zysku mogą otrzymywać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacje celowe na cele publiczne, związane z realizacją zadań tej jednostki, a także na dofinansowanie inwestycji związanych z realizacją tych zadań.

Ponadto przepis art. 221 ust. 4 ustawy o finansach publicznych zawiera upoważnienie dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do podjęcia uchwały określającej tryb postępowania o udzielenie dotacji dla podmiotów, o których mowa w art. 221 ust. 1 ww. ustawy, sposób jej rozliczania oraz sposób kontroli wykonywania zleconego zadania określa. Takiego charakteru nie ma uchwała badana.

Podobnie, w ocenie Kolegium Izby, nie można przypisać statusu upoważnienia ustawowego wskazanym w podstawie prawnej uchwały przepisów art. 10 ust. 1 pkt 1 oraz art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych. Takowej podstawy prawnej nie można dopatrzeć się

również w niewskazanym w podstawie prawnej uchwały badanej, a istotnemu merytorycznie art. 32 ust. 5 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, zgodnie z którym:

Jednostki samorządu terytorialnego mogą przekazywać ochotniczym strażom pożarnym dodatkowe środki pieniężne również w formie dotacji. Dotacja, o której mowa w przepisie powyższym jest dotacją celową. Wydatek w formie dotacji celowej dla ochotniczej straży pożarnej winien być zaplanowany w uchwale budżetowej przez radę gminy. Co więcej, uchwała budżetowa na rok 2023 obowiązująca w Gminie Ożarówice zawiera załącznik „Wykaz dotacji planowanych do udzielenia z budżetu Gminy Ożarówice”, w którym znajdują się informacje o planowanych dotacjach, w tym dotacjach celowych. Zatem w uchwale budżetowej rada gminy wyraża wolę udzielenia z budżetu gminy dotacji celowej dla określonego podmiotu. Opisywana wyżej dotacja została uwzględniona w powyższym załączniku do uchwały budżetowej i stanowi wystarczające upoważnienie dla Wójta Gminy Ożarówice do udzielenia dotacji.

Tymczasem przepis art. 250 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych stanowi normę kompetencyjną dla organu wykonawczego gminy udzielającego dotacji celowej, zobowiązującą ten organ do zawierania z podmiotem dotowanym umowy dotacji, która winna zawierać m.in.:

- wysokość dotacji, cel lub opis rzeczowy zadania, na którego realizację przeznaczona jest dotacja,
- termin wykorzystania dotacji nie dłuższy niż do 31 grudnia roku budżetowego,
- termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji oraz sposób zwrotu niewykorzystanej części dotacji.

Z przeprowadzonego badania nadzorczego wynika, że Rada Gminy Ożarówice podejmując uchwałę Nr XLIV.903.2023 Rady Gminy Ożarówice z dnia z dnia 7 czerwca 2023r. w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Ossach na zakup samochodu strażackiego naruszyła przepisy art. 250 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2021r. o ochotniczych strażach pożarnych oraz art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r., zgodnie z brzmieniem którego „*organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa*”. Zasada legalizmu wyrażona w art. 7 Konstytucji RP oznacza dla jednostki samorządu terytorialnego, która zaliczana jest do organów władzy publicznej, że działa w granicach określonych prawem, na podstawie upoważnień wynikających z przepisów prawa. W ocenie Kolegium Izby na poziomie ustawowym nie istnieje legitymacja dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do podjęcia uchwały będącej przedmiotem niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego.

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych postanowiło o nieważności badanej uchwały, jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w terminie trzydziestu dni od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Daniel Kołodziej